

Pro sericicultura

UNA de les qüestions agrícola-pecuàries que més ha cridat la meua atenció i, per la mateixa raó, més hores he esmerçat en el seu estudi, és la del conreu de la morera i producció de la seda.

Per diferents excursions a diversos indrets de Catalunya, m'he convençut que a la nostra terra, abans de les terribles infeccions que destruïren la riquesa sericícola i preocuparen el geni portentós d'un Pasteur, posseïem veritables explotacions d'aquesta naturalesa, conservant-se encara edificis que foren construïts sols i exclusivament per a produir seda.

Trobàrem també, en algun recó, quelques mores esplèndides, formoses, que per llur grandària proven com són velles, procedents, indubtablement, de l'època de la nostra esplendor en el conreu d'aquesta producció. Això demostra que la morera, com tothom sap, viu perfectament en totes les terres i es fa per tots els climes.

La contemplació d'aquestes runes, testimoni d'un passat esplendor en la indústria sericícola, va suggerir-me una pregunta a la qual intento donar resposta. ¿Per què és quasi morta la producció de seda a Catalunya, essent així que fàcilment podríem tenir-ne?

No crec que ningú pugui demostrar que ha mort per a no renéixer mai més. Per què va perdre's? Es ben conegut: Perquè la *pebrina* i la *muscardina* feren uns estralls tan fantàstics en la cria dels cues, que obligaren a tots els productors a abandonar tan lucrativa, senzilla, còmoda i bonica indústria.

El que no es pot concebre és l'abandó en què restaren tots els que coneixien aquest conreu. Malgrat de les infeccions que tants perjudicis causaren als sericultors, a la major part de les nacions on es produïa, seda se'n torna a produir; i a Espanya, si exceptuem Múrcia i València, és tan insignificant ço que rendeix la morera, que no val la pena d'esmentar-ho.

Creç doncs que la única raó que explica que a Catalunya es produïxi tan poca seda, és la *deizadesa*. Però no la que radica en la ignorància del pagès, no: jo entenc que ha estat la manca de propaganda agrícola-pecuària. L'Estat espanyol dona grans facilitats per al conreu de la morera. Això és molt, però no n'hi ha prou: cal que s'expliqui als pagesos els avantatges, tot el negoci d'aquesta petita indústria. Cal que se'l convenci que la *pebrina* i *muscardina* no malmetran les cries de cues, tenint la condícia que la higiene recomana. Cal que se'l convenci que, amb un capital reduïtíssim, pot arribar a una puixança immensa la producció de seda en la nostra ragió.

La morera es fa a tots els terrenys i especialment a les vores de rieres i torrents. ¡I quants milers n'hi cabrien en l'accidentada terra catalana!

A les vores de les carreteres i camins veïnals, en lloc de plàtans i acàcies, podrien plantar-s'hi també moreres, perquè encara que la fulla es traguí per l'abril, pel juny torna a fer ombra amb la morella que rebrota.

La feina de collir la fulla és tan senzilla, que un vailet pot ben fer-la.

El cuidar-se dels cues és feina de dones, en la qual tasca guanyarien més que fent filosa.

I per altra part, és de tan curta durada, que amb un mes i mig o dos l'any la collita de seda s'és feta.

L'Estació Sericícola de Múrcia reparteix anualment un lot de moreres, que envia gratuïtament a tots els agricultors que ho demanin abans del setembre. Demés, l'Estat dona dos rals l'any per cada peu de morera que es conrea, i un ral per cada quilo de botja que es produeix.

Si a tots aquests avantatges hi afegiu el negoci que sovint és superior al 50 per 100 del capital invertit, veuren com es fa necessària la implantació d'aquesta indústria, que proporcionaria una riquesa considerable a la nostra agricultura.

Cal fer una aclaració. Molts diran:— Però amb una cinquantena de moreres ¿és possible tenir una quantitat de cues el rendiment dels quals sigui apreciable? Es precis respondre negativament. I, per allunyar aquest obstacle, s'imposa cercar una solució: al meu entendre és la cooperació.

M'explicaré: En cada poble, si és possible, o entre diversos pobles, fan un local que reuneixi les condicions necessàries per a l'allotjament dels cues i per a mantenir-los s'esmerça la fulla de tots els associats, la qual fulla seria pesada en ingressar al local. Després de venuda la botja i restades les despeses d'administració i conreu, es redueix el benefici a tant per quilo o deu quilos de fulla.

Aconseguit això, es paga a cada associat en proporció al nombre de quilograms de fulla que ha subministrat.

Amable llegidor: Si tens terres ermes i torrenteres on sols creixen esbarzers i argelagues, pensa una estona en ço que diu aquest article. Si ets un agricultor de criteri i coneixes una mica l'economia agrícola, analitza aquesta qüestió seronament i veuràs com et convé plantar moreres i organitzar un Sindicat sericícola.

Jo et garanteixo que no et penediràs d'haver escoltat un pobre cronista que desitja la riquesa dels agricultors i ramaders.

JOSEP VIDAL MUNNE

L'ús del superfosfat en els alfalsos de l'Urgell

Es molt corrent en la comarca de l'Urgell l'ús del superfosfat en dosis excessivament elevades.

Quan els enginyers de la Mancomunitat varen fer-se càrrec del camp experimental de Belcaire d'Urgell, en unes notes preses sobre les característiques de la comarca, hi figura com a una consideració important que a l'Urgell *abusen del superfosfat*.

En el Congrés de la Federació Agrícola Catalana Balear (celebrat al mes de maig a Lleyda) en la Ponència sobre l'alfals es recomanava en una de les bases l'aplicació de 400 quilos de superfosfat per jornal (4,358